

VREDNOVANJE TIJEKOM
PROVEDBE STRATEGIJE RAZVOJA
URBANOG PODRUČJA
DUBROVNIK ZA FINANCIJSKO
RAZDOBLJE 2021.-2027.

User

PROJEKT JEDNAKO RAZVOJ D.O.O.

Sadržaj

1. Kratki sažetak	2
1.1 Najvažniji rezultati vrednovanja, zaključci i preporuke	2
2. Uvod	5
2.1 Svrha izvještaja	5
2.2 Struktura izvještaja	5
3. Kontekst vrednovanja	6
3.1. Kratka informacija o planskom dokumentu	6
3.2 Opis postupka vrednovanja	7
3.3. Kratki prikaz ranijih vrednovanja koja se odnose na planski dokument	8
4. Metodološki pristup	10
5. Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna	12
5.1 Provedba planskog dokumenta: uključeni sudionici	12
5.2 Provedba planskog dokumenta: institucionalni kontekst	13
5.3 Intervencijska logika planskog dokumenta i njegovih ključnih sastavnica	14
5.4 Oblikovanje planskog dokumenta, opis prioriteta i mjera	14
5.5 Predviđeni i izvršeni proračun planskog dokumenta	15
6. Zaključci i preporuke	28

1. Kratki sažetak

1.1 Najvažniji rezultati vrednovanja, zaključci i preporuke

Strategija razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027. godine (SRUP Dubrovnik) predstavlja temeljni dokument strateškog planiranja koji definira zajedničke pravce razvoja Grada Dubrovnika, Općine Konavle, Općine Župa dubrovačka i Općine Dubrovačko primorje. Usvajanje Strategije bilo je preduvjet za korištenje ITU mehanizma u okviru višegodišnjeg financijskog okvira kohezijske politike Europske unije za razdoblje 2021.–2027.

Cilj izrade i provedbe SRUP-a jest oblikovanje integriranog okvira razvoja urbanog područja, definiranje zajedničkih smjerova djelovanja te provedba strateških projekata koji nadilaze administrativne granice i stvaraju sinergiju među jedinicama lokalne samouprave.

Postupak vrednovanja SRUP-a Dubrovnik tijekom provedbe pokrenut je Odlukom Grada Dubrovnika 2022. godine, a provodi se u skladu s Planom vrednovanja. Vrednovanje je usmjereno na ocjenu relevantnosti, djelotvornosti i učinkovitosti Strategije, kao i na analizu procesa provedbe, s ciljem pravovremenog unaprjeđenja planiranja i realizacije projekata.

Ukupan financijski okvir Strategije iznosi 567.864.530,22 eura. Najveći dio sredstava predviđen je za Prioritet 2. – Urbani prostor učinkovitog prometnog sustava i prostor usmjeren zelenim, kružnim i energetske održivim rješenjima, s udjelom od 44%. Slijedi Prioritet 1. – Rast unutar ograničenja, s oko 29% predviđenih sredstava, dok se 27% ukupne alokacije odnosi na Prioritet 3. – Lokalna zajednica kao generator promjena i održivog napretka. U strukturi financiranja prevladavaju sredstva Europske unije, dok lokalni proračuni, uz manji udio županijskog i državnog proračuna, čine važan dio ukupnog financijskog okvira.

S obzirom na još uvijek ranu fazu provedbe programa, u analizi nisu uzeti u obzir kvantificirani podaci izvršenja u eurima, već samo kvalitativni status izvršenja te je pritom kao relevantan datum uzet 30. 6. 2025. godine (napomena: ako je projekt započeo, a teško je ili nemoguće odrediti precizan status izvršenja jer je projekt još uvijek u početnoj fazi bez značajnih plaćanja u tablici je stavljena oznaka „1%“). Navedenom analizom utvrđeno je da je realizacija još uvijek u velikoj mjeri u vrlo početnoj fazi pripreme ili implementacije projekata. Do sada je završeno pet projekata (5,4%), dok se 24 projekta (26%) nalaze u provedbi. Ostali projekti (preko 60 projekata) još nije započelo, što se ponajprije povezuje s potrebom osiguravanja financijskih sredstava i rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa. Nekoliko projekata otkazano je ili zamijenjeno alternativnim ulaganjima. Ovakva dinamika izvršenja sugerira nešto sporiju dinamiku i razmjerno veliku potrebu za vanjskim izvorima

financiranja što su relativno značajni rizici za (pravovremeno) izvršenje planiranih projekata te izazovi koji usporavaju ukupnu dinamiku provedbe

Kao ključni strateški projekti predloženi za financiranje putem izravne dodjele u okviru ITU mehanizma ističu se: Mreža zelene infrastrukture (parkovi Gradac, Pile i Platana), Završetak i rekonstrukcija građevine javne i društvene namjene – dječji vrtić i prostori građanskih udruga, Park'n'Ride Osojnik, Rekonstrukcija i nadogradnja sportskog objekta SRC Čibača, Elektrifikacija i digitalizacija javnog autobusnog prijevoza te Polivalentna (boćarska) dvorana.

Zaključci

Cilj provedbe SRUP-a Dubrovnik do 2027. godine je pokazati vidljive pomake u razvoju urbanog područja, osobito u segmentima obrazovne i predškolske infrastrukture, socijalnih i društvenih sadržaja te pojedinih prometnih rješenja. Projekti će prema planu donijeti mjerljive koristi lokalnoj zajednici i stvoriti preduvjete za daljnji razvoj i nastavak ulaganja. Međutim, velik broj projekata još uvijek se nalazi u početnoj fazi ili nije pokrenut, što značajno usporava realizaciju cjelokupne Strategije. Uz to, dio planiranih ulaganja odgođen je ili zamijenjen alternativnim rješenjima, što ukazuje na potrebu za boljim planiranjem, pravovremenom pripremom projekata te fleksibilnim pristupom provedbi.

Sveukupno gledano, iako su ostvareni prvi pozitivni rezultati, dinamika provedbe zaostaje u odnosu na planirano te zahtijeva dodatne napore u organizaciji, pripremi i financiranju kako bi se osiguralo ostvarenje postavljenih ciljeva do kraja promatranog razdoblja.

Sveukupno gledano, iako su ostvareni prvi pozitivni rezultati, dinamika provedbe zaostaje u odnosu na planirano te zahtijeva dodatne napore u smislu pojednostavljivanja i ubrzanja procedura od strane nadležnih tijela u odnosu na projekte sufinancirane sredstvima Europske unije odnosno osiguravanje dostatnih financijskih sredstava u vlastitom proračunu JLS-ova za ostale projekte.

Preporuke

Kako bi se osigurala pravovremena i kvalitetna realizacija SRUP-a Dubrovnik, nužno je unaprijediti nekoliko ključnih elemenata provedbenog procesa. Prije svega, potrebno je ubrzati pripremne postupke poput planiranja i rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, izrade projektne dokumentacije, kao čestih ili najčešćih razloga odgađanja početka projekata. Paralelno s time, predlaže se osigurati bolju koordinaciju među nositeljima i partnerima te uskladiti vremenske planove projekata s realnim kapacitetima institucija i financijskim mogućnostima.

Jedan od izazova uvijek je i adekvatnost ljudskih resursa, zbog čega se preporučuje dodatno obratiti pažnju na potrebu za dovoljnim brojem stručnog i administrativnog osoblja (ili angažiranje vanjskih stručnjaka za specijalizirane zadatke). Također, postupci javne nabave moraju se unaprijed planirati i pripremati kako bi se izbjegla kašnjenja, dok je u financijskom smislu nužno osigurati stabilnu osnovu kroz lokalne, županijske i državne proračune, uz maksimalno korištenje sredstava iz EU fondova. Pravovremeno prepoznavanje i aktivno praćenje dostupnih izvora financiranja povećat će izgleda za uspješnu realizaciju.

Primjenom ovih preporuka može se značajno ubrzati dinamika provedbe, osigurati bolja iskorištenost raspoloživih resursa i stvoriti uvjeti za postizanje planiranih razvojnih učinaka do 2027. godine.

2. Uvod

2.1 Svrha izvještaja

Svrha izrade Izvještaja o vrednovanju tijekom provedbe Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik 2021.-2027. godine jest pružiti naručitelju uvid u tijek provedbe strategije, temeljen na objektivnoj analizi dostupnih informacija, izvještaja i dokumenata, uz izradu preporuka za unapređenje procesa od strane neovisnih provoditelja vrednovanja.

Struktura izvještaja oblikovana je u skladu s odredbama Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/2015). Sukladno članku 8. spomenutog Pravilnika, vrednovanje tijekom provedbe predstavlja upravljački alat koji pridonosi učinkovitijem donošenju odluka i omogućuje pravovremeno prilagođavanje provedbe planskih dokumenata.

Izvještaj stoga ima dvostruku svrhu: s jedne strane pruža pregled dosadašnjih rezultata u provedbi Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027. godine, a s druge strane predlaže preporuke za unapređenje provedbe i ostvarivanje planiranih razvojnih ciljeva u preostalom razdoblju njezina trajanja.

2.2 Struktura izvještaja

Tijek postupka vrednovanja u Urbanom području Dubrovnik definiran je Planom vrednovanja koji je izradio Grad Dubrovnik kao nositelj izrade Strategije razvoja urbanog područja. Tim se dokumentom određuje svrha i sadržaj vrednovanja, vremenski okvir provedbe te metode i alati koji se koriste u evaluacijskom postupku, odnosno jasnije se opisuje obuhvat i način rada. Preporučeni okvir sadržaja završnog izvješća utemeljen je na odredbama Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja.

U izvješću, nakon sažetka i uvodnog dijela, prikazan je širi kontekst vrednovanja te metodološki pristup koji je primijenjen. Posebno je ukratko predstavljen planski dokument koji je predmet vrednovanja tijekom provedbe. U završnom dijelu izvješća iznesene su ključne preporuke i zaključci koji proizlaze iz procesa vrednovanja.

3. Kontekst vrednovanja

Urbani razvoj i u financijskom razdoblju 2021.–2027. zauzima središnje mjesto u okviru politike kohezije Europske unije. Državama članicama omogućeno je provođenje mjera održivog urbanog razvoja putem mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU), koji integrira sredstva iz različitih europskih fondova i operativnih programa u svrhu jačanja uloge gradova kao nositelja gospodarskog i društvenog razvoja.

U Republici Hrvatskoj provedba ITU mehanizma u novom programskom razdoblju provodi se kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija te Program Učinkoviti ljudski potencijali, a financijska sredstva osiguravaju se iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda i Europskog socijalnog fonda plus. Provedbu koordinira Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u suradnji s resornim tijelima zaduženima za pojedine operativne programe.

3.1. Kratka informacija o planskom dokumentu

Strategija razvoja Urbanog područja Dubrovnik (SRUP Dubrovnik) predstavlja ključni dokument strateškog planiranja u okviru politike regionalnog razvoja te definira multisektorski okvir za usmjeravanje razvoja Urbanog područja Dubrovnik (UP Dubrovnik) u razdoblju 2021.–2027. Urbano područje obuhvaća Grad Dubrovnik, Općinu Dubrovačko primorje, Općinu Konavle i Općinu Župa dubrovačka, a Grad Dubrovnik ima ulogu nositelja izrade Strategije. Donošenje SRUP-a ujedno je preduvjet za korištenje ITU mehanizma, putem kojega se potiče razvoj funkcija, infrastrukture, usluga i sadržaja važnih za bolje povezivanje gradskih i prigradskih prostora u jedinstvenu urbanu cjelinu. Naglasak je na integriranju razvoja administrativno povezanih jedinica, sektorskih projekata i financiranja iz različitih fondova, ali i na jačanju suradnje te partnerskog pristupa.

Temeljna svrha Strategije je definirati zajedničke pravce razvoja, predložiti prioritetne mjere te omogućiti realizaciju strateških projekata na razini cijelog urbanog područja. U skladu sa Smjernicama za uspostavu urbanih područja i izradu strategija za financijsko razdoblje 2021.–2027., osnovana su dva ključna tijela – Koordinacijsko vijeće i Partnersko vijeće. Njihova je uloga omogućiti participativan pristup u određivanju razvojnih prioriteta i oblikovanju intervencijske logike, dok su tematske radionice radnih skupina dodatno pridonijele raspravi i usuglašavanju stavova.

Izrada SRUP-a temeljila se na detaljnoj analizi postojećeg stanja koja je obuhvatila razvojne potrebe, izazove i potencijale područja. U proces su bili uključeni dionici iz različitih sektora

– javnog, privatnog i civilnog – čime je postignuta široka participacija. Cjelokupan postupak pratio je i vanjski vrednovatelj, čime je osigurano usklađivanje metodologije sa Smjernicama te dosljedno povezivanje analitičkog i participativnog dijela s konačnim strateškim okvirom.

Kao ishod ovih aktivnosti definirana je srednjoročna vizija razvoja Urbanog područja Dubrovnik: „Urbano područje Dubrovnik do 2027. godine područje je održivog, pametnog, diversificiranog i otpornog gospodarstva visoke dodane vrijednosti za društvo i okoliš, održive i pametne mobilnosti te prostorno ravnomjerno raspoređene visoke kvalitete i mogućnosti života i rada.“ Ova vizija dodatno je razrađena kroz strateški okvir koji je hijerarhijski strukturiran i razdijeljen na posebne ciljeve i prioritetne osi, a koji usmjerava cjelokupan razvoj UP-a Dubrovnik do 2027. Godine.

Strateški okvir Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027. godine temelji se na trima prioritetima. **Prioritet 1. – Rast unutar ograničenja** usmjeren je na održiv i ravnomjeran razvoj diversificiranog i otpornog gospodarstva visoke dodane vrijednosti za lokalnu zajednicu, uz očuvanje povijesnog urbanog krajobraza i prirodnih vrednota. **Prioritet 2. – Urbani prostor učinkovitog prometnog sustava i prostor usmjeren zelenim, kružnim i energetske rješenjima te zaštiti i obnovi prirodnih i kulturnih resursa** naglašava važnost razvoja prometne infrastrukture i održivih rješenja u prostoru. **Prioritet 3. – Lokalna zajednica kao generator promjena i održivog napretka** stavlja naglasak na jačanje društvenih sadržaja, inkluzivnost i digitalnu transformaciju zajednice.

Gradsko vijeće Grada Dubrovnika donijelo je Odluku o usvajanju Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027. godine na 29. sjednici održanoj 24. 1. 2024. godine.

3.2 Opis postupka vrednovanja

Provedba postupka vrednovanja u Urbanom području Dubrovnik definirana je Planom vrednovanja koji je izradio Grad Dubrovnik kao nositelj izrade SRUP-a. Tim dokumentom određeni su ciljevi i svrha vrednovanja, predviđen vremenski okvir te opisane metode i aktivnosti koje će se koristiti tijekom samog procesa.

Osnovna načela vrednovanja su:

1. **Transparentnost** – podrazumijeva da je informacije/nalaze/preporuke dobivene postupkom vrednovanja potrebno podijeliti s dionicima kojih se očekivani rezultati planskog dokumenta neposredno tiču, kao i sa skupinama koje na osnovu rezultata postupka vrednovanja mogu naučiti nešto novo.

2. **Jasna metodologija** – vrednovanje treba slijediti jasnu metodologiju, oblikovanu na način koji omogućava prikupljanje svih relevantnih podataka za vrednovanje uspješnosti planskog dokumenta. Nužno je odrediti metode i način rada koji će se koristiti kako bi se odgovorilo na glavna pitanja u postupku vrednovanja.
3. **Planiranje vrednovanja** – podrazumijeva da se svako vrednovanje planira, uz obavezu izrade opisa poslova za provedbu vrednovanja, kako bi se definirala svrha i djelokrug vrednovanja, opisale metode koje će se koristiti, utvrdili resursi, potrebno vrijeme za provedbu vrednovanja i sl.
4. **Nepristranost i neovisnost** – nepristranost pridonosi kredibilitetu vrednovanja, a neovisnost pruža legitimitet donositeljima odluka i ograničava mogući sukob interesa u slučaju kada bi donositelji odluka i nositelji planskih dokumenata bili istodobno odgovorni za vrednovanje vlastitih aktivnosti. Ovaj se zahtjev odnosi na sve faze procesa vrednovanja, od planiranja vrednovanja, izrade opisa posla za provedbu vrednovanja do odabira izvršitelja vrednovanja.
5. **Vidljivost i širenje rezultata** – vidljivost je obilježje kojim se osigurava da javna politika u svoje mjere uključi aktivnosti informiranja i sustavno širenje informacija o rezultatima koje je neophodno radi unapređenja planiranja i provedbe aktivnosti. Završni izvještaj o vrednovanju treba biti javno dostupan.

3.3. Kratki prikaz ranijih vrednovanja koja se odnose na planski dokument

Grad Dubrovnik, kao nositelj izrade Strategije, pokrenuo je u travnju 2022. godine postupak prethodnog vrednovanja (ex ante evaluacije) s ciljem unapređenja kvalitete SRUP-a te jačanja ukupne učinkovitosti procesa strateškog planiranja. Postupak je proveden na temelju odredbi Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Pravilnika o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja (NN 121/15) te Smjernica za uspostavu urbanih područja i izradu strategija razvoja urbanih područja za financijsko razdoblje 2021.–2027.

Izvršitelj vrednovanja, tvrtka Eupolis grupa d.o.o., tijekom svih faza izrade Strategije surađivao je s timom za izradu SRUP-a, dajući preporuke i komentare na pojedine radne verzije dokumenta. Time se osiguralo da analiza stanja, SWOT analiza, strateški okvir, vizija i prioriteti budu razrađeni na način koji je usklađen s nacionalnim i europskim strateškim dokumentima te da očekivani učinci budu realni i mjerljivi.

Osnovna svrha prethodnog vrednovanja bila je provjeriti jesu li razvojna pitanja ispravno identificirana, u kojoj su mjeri predložena strategija i ciljevi relevantni te postoji li jasna povezanost sa širim razvojnim politikama i smjernicama na nacionalnoj i europskoj razini. Poseban naglasak stavljen je na provjeru koherentnosti strateškog okvira, kao i na razinu uključenosti dionika u proces.

Prethodnim vrednovanjem utvrđeno je da su procesi izrade SRUP-a Dubrovnik vođeni na transparentan i inkluzivan način, uz značajno uključivanje Koordinacijskog vijeća, Partnerskog vijeća i drugih lokalnih dionika. Ujedno je ukazano na potrebu sustavnijeg uključivanja načela partnerstva u fazi provedbe i praćenja provedbe strategije. Preporuke su u konačnici integrirane u strateški okvir kroz posebni prioritet, čime je postignut visok stupanj usklađenosti s načelima participativnog planiranja i dobrom praksom strateškog upravljanja razvojem.

4. Metodološki pristup

Vrednovanje tijekom provedbe SRUP-a Dubrovnik pokrenuto je temeljem Odluke o početku postupka vrednovanja Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027., donesene 19. travnja 2022. godine, a čiji je sastavni dio i Plan vrednovanja koji sadrži opis poslova vezanih uz provedbu vrednovanja.

Kao što je prethodno istaknuto, struktura izvještaja o provedenom vrednovanju tijekom provedbe utvrđena je Pravilnikom o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnoga razvoja.

Sukladno članku 16. navedenog Pravilnika, provedba postupka vrednovanja temelji se na jasno utvrđenim standardima koji uključuju:

- organiziranje vrednovanja na način koji omogućuje ostvarivanje njegove svrhe – uz jasno definiranu odgovornost za upravljanje aktivnostima vrednovanja, proporcionalnu raspodjelu ljudskih i financijskih resursa te određivanje procedura za dionike uključene u provedbu, kao i načine širenja i korištenja rezultata vrednovanja
- planiranje vrednovanja na transparentan način kako bi rezultati bili dostupni u pravo vrijeme – uključuje izradu programa vrednovanja u konzultaciji s relevantnim dionicima, periodičnu procjenu svih aktivnosti u skladu s dodijeljenim sredstvima i očekivanim učincima, uz trajanje postupka koje omogućuje pravovremenu integraciju nalaza vrednovanja u donošenje odluka i prilagodbu aktivnosti
- osiguravanje ciljeva vrednovanja te odgovarajućih metoda i sredstava za upravljanje procesom i njegovim rezultatima – uključuje uspostavu upravljačke skupine za svako vrednovanje koja pruža potporu u provedbi, daje savjete u vezi s opisom posla te sudjeluje u ocjenjivanju kvalitete vrednovanja
- omogućavanje pouzdanih i jasnih rezultata vrednovanja – rezultati moraju biti potkrijepljeni dokazima i detaljnom analizom, a sve uključene osobe pridržavati se pravila o sprječavanju sukoba interesa; izvršitelji vrednovanja moraju imati potpunu neovisnost u prezentaciji nalaza, bez vanjskih utjecaja ili ometanja.

Glavna pitanja vrednovanja odnose se na ključne aspekte provedbe Strategije i usmjerena su na:

- procjenu ostvaruje li se Strategija u skladu s postavljenim ciljevima, uzimajući u obzir postignuti napredak

- analizu provode li se intervencije sukladno planu te identificiranje čimbenika koji pridonose ili otežavaju njihovu pravovremenu provedbu
- ispitivanje odgovaraju li sve provedene intervencije planiranim ciljevima
- utvrđivanje odnosa između učinaka i koristi Strategije s jedne strane te nastalih troškova s druge
- prepoznavanje ciljeva ili područja koja eventualno zaostaju u provedbi
- analizu rezultata koji mogu pružiti smjernice za unaprjeđenje provedbe
- razmatranje postoji li potreba za izmjenom Akcijskog plana.

Za dobivanje pouzdanih i potkrijepljenih odgovora na navedena pitanja korištene su sljedeće metode:

- analiza i obrada dostupnih podataka o provedbi Strategije
- pregled i analiza godišnjih izvješća o provedbi.

5. Opis planskog dokumenta, mjera i proračuna

5.1 Provedba planskog dokumenta: uključeni sudionici

Izrada i provedba Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik regulirana je Smjernicama za izradu strategija razvoja urbanih područja, praćenje njihove provedbe i vrednovanje te Uredbom o osnivanju, sastavu, djelokrugu i načinu rada partnerskih vijeća, a utemeljena je na Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske. Sukladno ovim dokumentima, za praćenje izrade i provedbe SRUP-a Dubrovnik uspostavljena su tri ključna tijela: Partnersko vijeće, Koordinacijsko vijeće i Radne skupine Urbanog područja Dubrovnik.

Partnersko vijeće Urbanog područja Dubrovnik osnovano je 11. ožujka 2022. godine odlukom Grada Dubrovnika kao nositelja izrade SRUP-a. Vijeće ima savjetodavnu ulogu te sudjeluje u određivanju prioriteta razvoja, predlaganju strateških projekata, njihovoj provedbi i praćenju. U njegov sastav uključeni su predstavnici jedinica lokalne samouprave (Grad Dubrovnik, Općina Dubrovačko primorje, Općina Konavle i Općina Župa dubrovačka), Dubrovačko-neretvanske županije, regionalnog koordinatora (DUNEA), razvojne agencije DURA, gospodarskih i obrtničkih komora, obrazovnih institucija (Sveučilište u Dubrovniku, Međunarodno sveučilište Libertas, Rochester Institute of Technology Croatia), Zračne luke Dubrovnik, turističkih zajednica, sportskih saveza, komunalnih društava, organizacija civilnog društva i predstavnika privatnog sektora (Valamar Riviera d.d., Jadranski luksuzni hoteli, Spicy Events i dr.). Svojim radom Partnersko vijeće osiguralo je široku uključenost dionika i zastupljenost različitih sektora, čime je unaprijeđena participativnost u izradi SRUP-a.

Koordinacijsko vijeće Urbanog područja Dubrovnik osnovano je 10. siječnja 2022. godine odlukom gradonačelnika Grada Dubrovnika. Čine ga gradonačelnik Dubrovnika i načelnici općina Dubrovačko primorje, Konavle i Župa dubrovačka. Zadaća vijeća je razmatranje i davanje mišljenja o ključnim dokumentima i odlukama u postupku izrade i provedbe Strategije, prije njihova upućivanja na usvajanje u predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Uz rad navedenih vijeća, u postupak izrade SRUP-a aktivno su uključeni i brojni dionici iz javnog, privatnog i civilnog sektora. U skladu s participativnim pristupom, tijekom 2022. godine organizirane su četiri radne skupine posvećene temama društvenog razvoja i lokalne zajednice, kulture i turizma, gospodarstva i održivog razvoja te urbane i zelene infrastrukture. Metodologija rada temeljila se na principima fokus-grupa, a rezultati rasprava poslužili su za izradu analize stanja i SWOT analize kao temelja za definiranje strateškog okvira.

Posebnu vrijednost procesu dalo je uključivanje šire zainteresirane javnosti kroz mogućnost online dostave prijedloga i komentara, čime je osigurano dodatno sudjelovanje dionika koji nisu mogli prisustvovati radionicama. Na taj je način potvrđen bottom-up pristup, koji je omogućio realno sagledavanje potreba i potencijala Urbanog područja Dubrovnik te pridonio stvaranju snažnog partnerstva svih uključenih aktera.

5.2 Provedba planskog dokumenta: institucionalni kontekst

Grad Dubrovnik, kao nositelj Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik, zadužen je za koordinaciju provedbe SRUP-a u suradnji s partnerskim jedinicama lokalne samouprave – Općinom Dubrovačko primorje, Općinom Konavle i Općinom Župa dubrovačka. Provedba planiranih aktivnosti i strateških projekata financira se iz različitih izvora, što zahtijeva uspostavu funkcionalnog institucionalnog okvira za učinkovitu provedbu Strategije.

Kako je izrada SRUP-a pokrenuta temeljem inicijative s nacionalne razine, provedba je regulirana nizom zakonskih i podzakonskih akata. S jedne strane ona se temelji na odredbama **Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske**, dok se s druge strane provodi u skladu s pravilima i propisima vezanim uz provedbu programa i projekata financiranih iz **Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF)**.

U prvoj fazi uspostave institucionalnog sustava za provedbu Strategije poseban naglasak stavljen je na kreiranje struktura vezanih uz **ITU mehanizam**, koji je povezan s projektima financiranim iz fondova Europske unije. Ti projekti obuhvaćaju dio razvojnih intervencija koje doprinose ostvarenju ciljeva SRUP-a, dok se ostatak aktivnosti i projekata oslanja na postojeći administrativni i pravni okvir jedinica lokalne samouprave te organizacijskih struktura korisnika koji provode vlastite aktivnosti u skladu s važećim procedurama i zakonodavstvom.

Od Grada Dubrovnika, kao nositelja provedbe, očekuje se viša razina institucionalnih kapaciteta u odnosu na partnerske JLS-e, s obzirom na razvijeniju administrativnu strukturu i veće proračunske prihode. Time Grad Dubrovnik preuzima ključnu ulogu u osiguravanju kontinuiteta, koordinacije i učinkovitosti provedbe SRUP-a Dubrovnik do 2027. Godine.

5.3 Intervencijska logika planskog dokumenta i njegovih ključnih sastavnica

Strategija razvoja Urbanog područja Dubrovnik temelji se na jasno postavljenoj intervencijskoj logici koja povezuje viziju, prioritete i posebne ciljeve u jedinstven okvir. Takva struktura omogućuje da se provedba prati kroz konkretne aktivnosti i projekte te da se jasno sagleda njihov doprinos ostvarivanju planiranih rezultata. Vizija Strategije usmjerena je na održiv i pametan razvoj, diversifikaciju gospodarstva, poboljšanje kvalitete života stanovništva te očuvanje prostornih i prirodnih resursa.

Prioriteti i mjere oblikovani su tako da odgovaraju ključnim razvojnim potrebama Urbanog područja, a pritom su međusobno povezani i dopunjuju se. Definirani su i pokazatelji, ciljne vrijednosti i izvori podataka, čime je uspostavljen sustav praćenja provedbe. Financijski okvir Strategije predviđa sredstva iz lokalnih, županijskih i državnog proračuna te fondova Europske unije, što omogućuje stabilnu provedbu planiranih aktivnosti.

Vrednovanje tijekom provedbe usmjereno je na provjeru u kojoj mjeri realizirani projekti doprinose ostvarivanju posebnih ciljeva i prioriteta te jesu li očekivani učinci u skladu s planiranim. Posebna vrijednost SRUP-a Dubrovnik je u integriranom pristupu – povezivanju gospodarskog, društvenog, prostornog i okolišnog razvoja, kao i u partnerstvu između jedinica lokalne samouprave. Upravo takav model, usklađen s europskim praksama i ITU mehanizmom, osigurava veću učinkovitost i održivost provedbe.

5.4 Oblikovanje planskog dokumenta, opis prioriteta i mjera

Strategija razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027. godine definira strateški okvir razvoja koji se operacionalizira kroz odabir strateških projekata i pripadajućih aktivnosti. U postupku pripreme SRUP-a, Koordinacijsko vijeće utvrdilo je skup strateških projekata od posebne važnosti za Urbano područje Dubrovnik. Njihova je relevantnost potvrđena kroz višestruke kriterije – doprinos razvoju više sektora, uključivanje većeg broja jedinica lokalne samouprave i partnera, kao i utjecaj na razvoj cijelog urbanog područja.

Među odabranim strateškim projektima ističu se:

- Završetak i rekonstrukcija građevine javne i društvene namjene – dječji vrtić i prostori građanskih udruga s dječjim igralištem
- Mreža zelene infrastrukture: parkovi Gradac, Pile i Platana
- Elektrifikacija i digitalizacija javnog autobusnog prijevoza

- Društveno-kulturni centar u ljetnikovcu Gučetić s memorijalnim centrom Ruđera Boškovića
- Park'n'ride Osojnik
- Izrada sustava nadzora javnih površina
- Rekonstrukcija i nadogradnja sportskog objekta ŠRC Čibača
- Izgradnja sportskih i dječjih igrališta u Mandaljeni, Čibači i Gornjem Brgatu
- Rekonstrukcija i opremanje Kulturno-informativnog centra u Župi dubrovačkoj
- Dogradnja i rekonstrukcija višenamjenskog objekta s dječjim vrtićem i prostorom za društveno-kulturne aktivnosti u Grudi
- Polivalentna (boćarska) dvorana
- Azil za životinje
- Izgradnja vatrogasnog tehničkog centra Općine Dubrovačko primorje
- Green Sport Centar.

Navedeni projekti pokrivaju širok spektar tematskih područja – od obrazovne i društvene infrastrukture, zelene i urbane obnove, kulturne revitalizacije i sigurnosti, do razvoja održive mobilnosti i sportsko-rekreacijskih sadržaja. Njihovom provedbom stvaraju se preduvjeti za ostvarenje vizije održivog, funkcionalnog i ravnomjerno razvijenog Urbanog područja Dubrovnik.

Uz strateške projekte, jedinice lokalne samouprave u sastavu UP-a Dubrovnik izradile su i širu bazu projekata usklađenih s područjima ulaganja ITU mehanizma, ali i s drugim potencijalnim izvorima financiranja. Dok pojedini projekti imaju lokalni značaj, svi zajedno pridonose ostvarenju strateških ciljeva i vizije razvoja definiranih SRUP-om Dubrovnik. Vrednovanje provedbe SRUP-a usmjereno je prvenstveno na način upravljanja i realizaciju konkretnih aktivnosti i projekata koji doprinose ostvarivanju definiranih mjera. Kroz provedbu mjera ostvaruje se napredak prema postavljenim prioritetima, dok će se po završetku ugovorenih projekata u budućim fazama vrednovanja moći detaljnije ocijeniti u kojoj su mjeri prioriteti i ciljevi postignuti. Na taj način moguće je pratiti rezultate na razini mjera, srednjoročne učinke u odnosu na prioritete te dugoročne učinke u kontekstu ostvarenja cjelokupnih strateških ciljeva.

5.5 Predviđeni i izvršeni proračun planskog dokumenta

Za provedbu Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik predviđena su sredstva koja se planiraju osigurati iz lokalnih, županijskih i državnog proračuna te iz fondova Europske unije. Pri oblikovanju indikativnog financijskog okvira korišteni su podaci iz proračuna i razvojnih programa jedinica lokalne samouprave uključenih u Urbano područje Dubrovnik, kao i

podaci o projektima prepoznatima kao prioritetni unutar županijskih i nacionalnih razvojnih dokumenata.

Ukupan iznos alokacije namijenjene provedbi SRUP-a Dubrovnik do 2027. godine iznosi 567.864.530,22 eura. Detaljna raspodjela planiranih izvora financiranja prikazana je u tablici koja slijedi.

Posebni cilj	Ukupan iznos alokacije (EUR)	Državni proračun	Županijski proračun	Lokalni proračun	Fondovi EU	Ostalo
1.1. Strateško usmjeravanje demografskog razvoja	89.824.053,06	6,8%	2,5%	13,1%	77,5%	0,1%
1.2. Poticanje diversifikacije gospodarstva	34.020.333,33	0,6%	2,3%	16,3%	77,6%	3,2%
1.3. Razvoj i promicanje teritorijalno ravnomjerno raspoređenog i odgovornog turizma niskog negativnog otiska na društveno, prirodno i kulturno okruženje	44.694.914,58	0,2%	0,8%	10,9%	83,1%	5,0%
2.1. Unaprjeđenje kvalitete, dostupnosti i ekološke održivosti kopnenog prometa i 2.2. Unaprjeđenje kvalitete, dostupnosti i ekološki održive dužobalne morske povezanosti	84.073.445,00	2,9%	3,9%	14,8%	75,2%	3,2%
2.3. Zeleno urbano područje i kvalitetno životno okruženje	62.909.697,63	0,2%	0,9%	18,3%	80,5%	0,1%
2.4. Obnova i održivo korištenje javnih prostora uz očuvanje lokalnog identiteta i lokalnih vrijednosti	78.304.023,33	0,7%	6,7%	18,7%	73,6%	0,3%
2.5. Zelena tranzicija infrastrukture	22.358.333,00	6,7%	0,3%	17,9%	74,8%	0,3%
3.1. Doprinos multifunkcionalnom i policentričnom razvoju društvenih sadržaja i 3.2. Zdrav i uključiv život	150.272.230,29	0,5%	2,4%	13,2%	83,8%	0,1%
3.3. Učinkovito i digitalno društvo	1.407.500,00	4,6%	1,4%	26%	64,5%	3,5%

Najveći dio predviđenih sredstava u okviru SRUP-a Dubrovnik usmjeren je na Prioritet 3. Lokalna zajednica kao generator promjena i održivog napretka, čija alokacija iznosi približno 151,7 milijuna eura, odnosno oko 27% ukupnog financijskog okvira. Time se jasno naglašava važnost ulaganja u društvenu infrastrukturu, uključivost i jačanje lokalne zajednice. Po visini sredstava slijedi Prioritet 2. Urbani prostor učinkovitog prometnog sustava i prostor usmjeren zelenim, kružnim i energetski održivim rješenjima, za koji je predviđeno oko 247,6 milijuna eura, odnosno 44% ukupne alokacije. Najveća ulaganja unutar ovog prioriteta odnose se na prometne sustave i obnovu javnih prostora. Za Prioritet 1. Rast unutar ograničenja, kojim se obuhvaćaju demografski razvoj, diversifikacija gospodarstva i odgovorni turizam, planirano je oko 168,5 milijuna eura, odnosno 29% ukupne alokacije.

Ukupno gledano, u financijskoj konstrukciji dominiraju sredstva iz fondova EU, dok značajan doprinos daju i proračuni jedinica lokalne samouprave. Županijski i državni proračun čine manji, ali važan udio u osiguravanju potrebnih sredstava za provedbu Strategije.

U nastavku je prikazana tablica s pregledom planiranih projekata, izvorima financiranja i trenutnim statusom provedbe. Tablica pruža jasan uvid u fazu u kojoj se pojedini projekt nalazi (planiranje, provedba, završetak) te omogućuje procjenu usklađenosti realizacije s planiranim ciljevima i financijskim okvirom.

Mjera	Naziv projekta	Nadležnost provedbe projekta	Procjena ukupne vrijednosti projekta EUR	Status realizacije 30.6.2025. (EUR) ¹	Status	Napomene
1.1.2. Jačanje sustava predškolskog odgoja i školstva u funkciji demografskog razvoja te održivog, uključivog pametnog društvenog i gospodarskog razvoja	Dječji Vrtić Komolac	Grad Dubrovnik	6.500.000,00	0%	Nije započeo	U tijeku rješavanje imovinsko pravnih odnosa s RH, osiguran dio financiranja
	Dječji vrtić Pčelica	Grad Dubrovnik	8.480.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije započeo zbog nedostatka sredstva
	Igralište Dječjeg vrtića Pčelica – Područni odjel Gromača	Dječji vrtić Pčelica	123.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog manjka financijskih sredstava (aplicirano je za vanjsko financiranje, ali nije odobreno).
	Montessori oprema Dječjeg vrtića Pčelica	Dječji vrtić Pčelica	17.729,53	35%	U tijeku	
	Montessori oprema	Dječji vrtić Dubrovnik	16.012,50	35%	U tijeku	
	Izgradnja dječjeg vrtića	Općina Župa dubrovačka	5.000.000,00	1,2%	U tijeku	U tijeku je izrada projektno-tehničke dokumentacije.
	Dječji vrtić Cavtat	Općina Konavle	8.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt odgođen zbog nedostatka sredstava
	Dječji vrtić Čilipi	Općina Konavle	8.000.000,00	0%	Nije započeo	
	Završetak i rekonstrukcija građevine javne i društvene namjene – dječji vrtić i prostori građanskih udruga s dječjim igralištem	Općina Dubrovačko primorje	4.116.631,90	8,5%	U tijeku	Sve pripremne radnje izvršene, radovi su u tijeku.
	Dogradnja i rekonstrukcija višenamjenskog objekta koji sadržava dječji vrtić te prostor za društvene i kulturne aktivnosti (Gruda)	Općina Konavle	3.148.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Osnovna škola Mokošica - dogradnja	Grad Dubrovnik	10,400.000,00	3,8%	U tijeku	Sve pripremne radnje izvršene, radovi su u tijeku. Ukupna vrijednost projekta je povećana

¹ napomena: ako je projekt započeo, a teško je ili nemoguće odrediti precizan status izvršenja jer je projekt još uvijek u početnoj fazi bez značajnih plaćanja u tablici je stavljena oznaka „1%“

						s 5,75 milijuna eura na 10,4 milijuna eura.
	Nadogradnja Osnovne škole Ivana Gundulića	Grad Dubrovnik	1.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Sportska dvorana Orašac	Grad Dubrovnik	2.000.000,00	1%	U tijeku	Sufinanciranje EU, nije bio sklopljen Ugovor o sufinanciranju, postupak nabave u tijeku.
	Osnovna škola Cavtat	Općina Konavle	12.000.000,00	1%	U tijeku	Sve pripremne radnje izvršene, radovi su u tijeku.
	Dogradnja Osnovne škole	DNŽ, Općina Župa dubrovačka	6.652.928,50	1%	U tijeku	U tijeku je izrada projektno-tehničke dokumentacije (glavnog projekta)
	STEM'u'DU	Grad Dubrovnik, subjekti u osnovnoškolskom obrazovanju	774.750,63	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
1.2.2. Unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture i poslovanja	Poduzetnički inkubator Konavle	Općina Konavle	4.000.000,00	0%	Nije započeo	
1.2.4. Ostvarivanje punog potencijala primarnog sektora	Rekonstrukcija Tržnice u Gružu	Sanitat Dubrovnik d.o.o.	2.500.000,00	100%	Izvršen	Projekt je izvršen (konačna vrijednost izvršenja je 2.071.316,00 eura)
	Potpoma za ulaganje u poljoprivredna gospodarstva – Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava - ulaganja u sjemensku i rasadničarsku proizvodnju	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj	335.000,00	0%	Nije započeo	
1.3.1. Obnova i održiva valorizacija resursne	Obnova Benediktinskog samostana i Maksimilijanovog ljetnikovca	Javna ustanova Rezervat Lokrum	9.121.894,21	0%	Nije započeo	Projekt nije realiziran u 2024., predana dokumentacija za građevinsku dozvolu

osnove povijesnog urbanog krajolika s ciljem teritorijalne održivosti	Kapela Sv. Križa na Boninovu - obnova krova, pročelja kapele i zapadnog krila	Grad Dubrovnik	110.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava, ali je obavljena hitna sanacija dijela krovišta
	Obnova Tvrdave Prevlaka	Općina Konavle	5.000.000,00	35,4%	U tijeku	
	Izrada elaborata integralne zaštite i revitalizacije povijesnih naselja u krajolicima dubrovačkog priobalja u okviru SRUP-a Dubrovnik	Grad Dubrovnik, Općina Konavle, Općina Župa dubrovačka, Općina Dubrovačko primorje	69.741,85	0%	Nije započeo	
1.3.2. Poticanje razvoja održivog cjelogodišnjeg turizma te selektivnih oblika turizma s ciljem diversifikacije i decentralizacije funkcije turizma	Društveno-kulturni centar u ljetnikovcu Gučetić s memorijalnim centrom Ruđera Boškovića	Grad Dubrovnik	7.649.836,91	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava, projekt prijavljen na poziv MRRFEU
	Ljetnikovac Bozdari-Škaprlenda – muzej kulture ladanja Dubrovačke Republike	Grad Dubrovnik	1.900.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Interpretacijsko-edukacijski istraživački centar Lokrum	Javna ustanova Rezervat Lokrum	132.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije realiziran jer je predviđen kao sljedeća faza koja ovisi o dovršetku drugih projekata
	Uspostava Interpretacijsko-edukacijskog i istraživačkog centra „Lokrum“	Javna ustanova Rezervat Lokrum	493.441,61	0%	Nije započeo	Projekt nije realiziran jer je predviđen kao sljedeća faza koja ovisi o dovršetku drugih projekata
2.1.1. Razvoj i promicanje kvalitetnog, pouzdanog i učinkovitog javnog prijevoza urbanog područja i	Elektrifikacija i digitalizacija javnog autobusnog prijevoza	Grad Dubrovnik	3.954.346,00	1%	U tijeku	Projekt je započeo 25.4.2025. godine iz ITP-a, a planirani kraj provedbe projekta je rujan 2027. godine.

prijevoza putnika						
2.1.2. Povećanje sigurnosti, protočnosti i učinkovitosti cestovnog prometa	Spojna prometnica od naselja Nuncijata do državne ceste D8	Grad Dubrovnik	2.500.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije započet zbog aktualnih sporova
	Cesta Gornja sela: Izgradnja dionice Mrčevo-Ridica do granice s Općinom Dubrovačko primorje	Grad Dubrovnik	6.400.000,00	0%	Nije započeo	U tijeku izrada idejnog projekta
	Izgradnja ceste u Slanom kroz polje	Općina Dubrovačko primorje	666.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Izgradnja ceste u naselju Banići	Općina Dubrovačko primorje	240.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Izgradnja ceste u Banićima u poslovnoj zoni	Općina Dubrovačko primorje	200.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Prometnica iza zgrada "Kineski zid"	Grad Dubrovnik	850.000,00	0%	Nije započeo	Izgradnja nije započela, čeka se provedba parcelacijskog elaborata
	Izgradnja prometnice unutar obuhvata TT blok Osojnik	Grad Dubrovnik	1.650.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Cesta za Ljubač (ex. Cesta Osojnik – Ljubač)	Grad Dubrovnik	5.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije započeo, u međuvremenu se odustalo od predložene trase. Projekt se sada zove "Cesta za Ljubač"
	Smart Parking Dubrovnik Sanitat Dubrovnik d.o.o.	Sanitat Dubrovnik d.o.o.	398.770,00	100%	Izvršen	Projekt realiziran 2019., u tijeku održavanje i nadogradnja sustava
	Elektronički sustav naplate	Grad Dubrovnik	2.800.000,00	0%	Nije započeo	U fazi istraživanja tržišta
	Park'n'Ride Osojnik	Grad Dubrovnik	7.026.628,88	1%	U tijeku	
	Uređenje parkinga u vlasništvu suvlasnika višestambenih zgrada	Sanitat Dubrovnik d.o.o.	120.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava

	Garažno-poslovna građevina iza OTP Banke	Sanitat Dubrovnik d.o.o.	10.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije započeo, u tijeku rješavanje imovinsko-pravnih osoba
2.2.2. Poticanje razvoja dužobalne morske mobilnosti	Uređenje luke Srebreno otvorene za javni promet	Općina Župa dubrovačka, Županijska lučka uprava	3.987.700,00	0%	Nije započeo	Projekt nije započeo, u tijeku postupak ishoda građevinske dozvole
2.3.1. Razvoj integrirane mreže višenamjenske zelene infrastrukture	Azil za životinje	Grad Dubrovnik	6.239.919,85	100%	Izvršen	Izmjena plana, izgrađen manji azil (trošak iznosi 520.000,00 eura).
2.3.2. Integracija mjera kružnog gospodarenja prostorom i zgradama (brownfield)	Obnova i poboljšice fasada i krovova koje gledaju na glavne prometnice grada Dubrovnika u cilju postizanja zelene vizure grada	Grad Dubrovnik	200.000,00	0%	Nije započeo	
	Uređenje okoliša i zajedničkog zemljišta oko višestambenih zgrada s ciljem uljepšavanja vizure grada i ekološke osviještenosti suvlasnika višestambenih zgrada	Grad Dubrovnik	200.000,00	0%	Nije započeo	
	Poduzetnička zona Čilipi	Općina Konavle	10.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
2.3.3. Integrirana energetska tranzicija urbanog područja	Program povećanja energetske učinkovitosti postojećih višestambenih zgrada na području grada Dubrovnika	Grad Dubrovnik	220.000,00	45,5%	U tijeku	Iznos je revidiran za ukupno razdoblje provedbe sa 67.000,00 na 220.000,00 eura. Projekt se provodi na godišnjoj razini, objavom poziva do iskorištenja sredstava u proračunu (izvršeno je 100.000,00 eura).
	Sufinanciranje kamata na kredite za obnovu fasada i krovova	Grad Dubrovnik	200.000,00	0%	Nije pokrenuto	
	Energetska obnova OŠ Marin Držić – škola s posebnim potrebama	Grad Dubrovnik	580.000,00	1%	U tijeku	Javna nabava za izvođenje radova u tijeku.

	Energetska obnova OŠ Mokošica	Grad Dubrovnik	2.250.000,00	1%	U tijeku	Postupak javne nabave u tijeku
	Energetska obnova Doma Kulture na Koločepu	Grad Dubrovnik	224.000,00	0%	Nije započeo	Na čekanju do osiguranja sredstava
	Energetska obnova sportske dvorane Gospino polje	Grad Dubrovnik	4.225.000,00	0%	Nije započeo	Na čekanju do osiguranja ostatka sredstava
	Fotonaponske elektrane za javne objekte	Grad Dubrovnik	950.000,00	1%	U tijeku	Projekt se izvodi kroz pojedinačne energetske obnove škola
	Modernizacija javne rasvjete	Općina Dubrovačko primorje	284.666,67	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
2.4.1. Podrška očuvanju i obnovi stare gradske jezgre Dubrovnika te održivom i uključivom korištenju u skladu s Planom upravljanja	Poljana Ruđera Boškovića	Grad Dubrovnik	450.000,00	0%	U tijeku	Projekt u fazi mirovanja do odabira podne podloge od strane Konzervatorskog odjela u Dubrovniku
	Arheološki muzej	Grad Dubrovnik	6.000.000,00	0%	U tijeku	Projekt u mirovanju zbog niza otvorenih pitanja
2.4.2. Unaprjeđenje kvalitete, raznovrsnosti i sigurnosti javnih prostora	Izrada sustava nadzora javnih površina	Općina Dubrovačko primorje	203.981,68	1%	U tijeku	
	Sanacija obale Rijeke dubrovačke	Grad Dubrovnik	49.846.070,00	0%	Nije započeo	Projekt nije započet, u tijeku prikupljanje potrebne dokumentacije
2.4.3. Povećanje otpornosti na rizike	Izgradnja vatrogasnog tehničkog centra Općine Dubrovačko primorje	Općina Dubrovačko primorje	2.098.971,64	0%	Nije započeo	Na čekanju do osiguranja ostatka sredstava
	Vatrogasni dom Zaton	Grad Dubrovnik	1.350.000,00	1%	U tijeku	Preduvjet za ishođenje građevinske dozvole je bilo prethodno rješavanje raskrižja i oborinske odvodnje. U tijeku je ishođenje građevinske dozvole.

2.5.1. Obnova i povećanje kvalitete komunalne infrastrukture	Izgradnja vodoopskrbnog sustava naselja Čepikuće, Lisac, Podimoč, Točionik, Trnovica, Podgora, Mravinca i Trnova	Općina Dubrovačko primorje	6.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Izgradnja vodoopskrbnog sustava naselja Smokvina i Doli s odvodnjom	Općina Dubrovačko primorje	5.000.000,00	0%	Nije započeo	Realizaciju preuzeo Vodovod Dubrovnik
	Ulica Andrije Hebranga – oborinska odvodnja	Grad Dubrovnik	1.750.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Infrastruktura Solitudo	Grad Dubrovnik	2.400.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Montovjerna Batala - oborinska odvodnja	Grad Dubrovnik	950.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
2.5.2. Doprinos modernizaciji sustava gospodarenja otpadom na načelima kružnog gospodarstva	Izgradnja reciklažnog dvorišta	Općina Župa dubrovačka	333.333,00	1%	U tijeku	U tijeku je izrada projektno-tehničke dokumentacije.
3.1.1. Društveni sadržaji u funkciji razvoja lokalne zajednice UP-a	Igralište Suđurađ	Grad Dubrovnik	400.000,00	50%	U tijeku	Faza I. završena, Faza II. u tijeku
	Izgradnja sportskog i dječjeg igrališta Mandaljena	Općina Župa dubrovačka	208.535,49	100%	Izvršen	Projekt je izvršen u konačnoj vrijednosti 165.000,00 eura.
	Izgradnja sportskog i dječjeg igrališta Čibača	Općina Župa dubrovačka	195.967,95	100%	Izvršen	Projekt je izvršen u konačnoj vrijednosti 190.000,00 eura.
	Izgradnja sportskog i dječjeg igrališta Gornji Brgat	Općina Župa dubrovačka	193.645,30	1%	U tijeku	U tijeku izvođenje građevinskih radova.
	Green Sport Centar	Općina Konavle	2.468.341,07	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Park Montovjerna	Grad Dubrovnik	650.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Serpentine Srđ	Grad Dubrovnik	1.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt prijavljen na NPOO – odobrena prijava, projekt na rezervnoj listi

	Mreža zelene infrastrukture: parkovi Gradac, Pile i Platana	Grad Dubrovnik	6.539.273,00	25,5%	U tijeku	Izrađena je projektna dokumentacija te realizirani radovi u parkovima Pile i Gradac (1.667.000,00 eura).
	Izgradnja Spomen sobe Domovinskog rata u Čepikućama	Općina Dubrovačko primorje	300.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Baraka Mokošica-Zgrada matice umirovljenika Dubrovnik-podružnica Mokošica	Grad Dubrovnik	600.000,00	0%	-	Odustalo se od realizacije projekta zbog nemogućnosti rješavanja imovinsko-pravnih poslova
	Uređenje poljane u mjestu Sudurađ na Šipanu	Grad Dubrovnik	610.000,00	0%	Nije započeo	Na čekanju do osiguranja sredstava
3.1.2. Kulturni sadržaji u funkciji razvoja lokalne zajednice UP-a	Izgradnja polivalentnog doma kulture u Čibači	Općina Župa dubrovačka	450.000,00	0%	Nije započeo	U tijeku izrada projektno-tehničke dokumentacije
	Rekonstrukcija i opremanje Kulturno-informativnog centra	Općina Župa dubrovačka	545.172,28	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut jer se zgrada trenutno koristi za potrebe jednosmjenskog rada osnovne škole
3.1.3. Sport i rekreacija u funkciji razvoja lokalne zajednice UP-a	Multifunkcionalna dvorana Gospino polje	Grad Dubrovnik	60.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Rekonstrukcija i nadogradnja sportskog objekta ŠRC Čibača	Općina Župa dubrovačka	2.820.791,93	0%	Nije započeo	U tijeku postupak ishođenja građevinske dozvole
	Bazen Čilipi	Općina Konavle	5.000.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Tenis centar Lapad	Grad Dubrovnik	3.200.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Tenis teren br. 6 u Gospinom polju	Grad Dubrovnik	50.000,00	0%	-	Umjesto terena sagrađen Boćarski dom
	Teren s umjetnom travom – III. Faza	Grad Dubrovnik	600.000,00	0%	Nije započeo	Projekt nije pokrenut zbog nedostatka sredstava
	Boćarska dvorana Komolac	Grad Dubrovnik	1.800.000,00	0%	Nije započeo	Realizacija odgođena s obzirom da je u međuvremenu napravljen novi boćarski dom na drugoj lokaciji
	Boćalište Šumet	Grad Dubrovnik	115.000,00	0%	Nije započeo	Realizacija odgođena s obzirom da je u međuvremenu

						napravljen novi boćarski dom na drugoj lokaciji
	Polivalentna (boćarska) dvorana	Općina Konavle	2.483.003,00	0%	Nije započeo	U fazi osiguranja sredstava
3.2.1. Jačanje funkcija i kapaciteta sektora socijalne skrbi	Centar za pružanje usluga u zajednici	Grad Dubrovnik	9.000.000,00	0%	Nije započeo	Izmjena plana, u tijeku realizacija privremene lokacije
	Dom za starije i nemoćne u Dubrovniku	Grad Dubrovnik	19.200.000,00	18,2%	U tijeku	Projekt je u tijeku s trenutnim izvršenjem 3,5 milijuna eura.

U okviru provedbe Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027. godine evidentirano je ukupno 92 projekta, koji zajedno doprinose ostvarenju posebnih ciljeva i prioriteta Strategije.

S obzirom na još uvijek ranu fazu provedbe programa, u analizi nisu uzeti u obzir kvantificirani podaci izvršenja u eurima, već samo kvalitativni status izvršenja te je pritom kao relevantan datum uzet 30. 6. 2025. godine (napomena: ako je projekt započeo, a teško je ili nemoguće odrediti precizan status izvršenja jer je projekt još uvijek u početnoj fazi bez značajnih plaćanja u tablici je stavljena oznaka „1%“). Navedenom analizom utvrđeno je da je realizacija još uvijek u velikoj mjeri u vrlo početnoj fazi pripreme ili implementacije projekata. Do sada je završeno pet projekata (5,4%), dok se 24 projekta (26%) nalaze u provedbi. Ostali projekti (preko 60 projekata) još nije započelo, što se ponajprije povezuje s potrebom osiguravanja financijskih sredstava i rješavanjem imovinsko-pravnih odnosa. Nekoliko projekata otkazano je ili zamijenjeno alternativnim ulaganjima. Ovakva dinamika izvršenja sugerira nešto sporiju dinamiku i razmjerno veliku potrebu za vanjskim izvorima financiranja što su relativno značajni rizici za (pravoremeno) izvršenje planiranih projekata te izazovi koji usporavaju ukupnu dinamiku provedbe

Preciznije, činjenica da više od dvije trećine projekata još uvijek nije pokrenuto upućuje na izazove vezane uz financiranje, usklađivanje administrativnih procedura i kapacitete provedbenih institucija. Posebno se ističe problem nedostatka sredstava, zbog čega su brojni projekti, iako u strategiji naglašeni kao strateški važni, odgođeni ili tek u fazi čekanja na odgovarajuće izvore financiranja. U tom smislu, jedinice lokalne samouprave i Grad Dubrovnik kao nositelj provedbe intenzivno rade na prijavama na različite nacionalne i europske pozive kako bi osigurali potrebna sredstva i ubrzali dinamiku provedbe. Na taj se način nastoji prevladati problem ograničenih lokalnih i županijskih proračuna te osigurati sredstva potrebna za dovršetak strateški značajnih projekata. U tom kontekstu posebno mjesto zauzimaju strateški projekti koji se predlažu za financiranje putem izravne dodjele u okviru ITU mehanizma za Urbano područje Dubrovnik za razdoblje 2021.–2027.

Oni predstavljaju ključan dio provedbe Strategije i usmjereni su na ostvarivanje dugoročnih razvojnih učinaka. Riječ je o ulaganjima od posebne važnosti za urbano područje, čijom se realizacijom planira napredak u prometnoj, društvenoj, infrastrukturnoj i okolišnoj dimenziji razvoja. U ovaj skup strateških projekata ubrajaju se: Mreža zelene infrastrukture: parkovi Gradac, Pile i Platana, Završetak i rekonstrukcija građevine javne i društvene namjene – dječji vrtić i prostori građanskih udruga s dječjim igralištem, Park'n'Ride Osojnik, Rekonstrukcija i nadogradnja sportskog objekta SRC Čibača, Elektrifikacija i digitalizacija javnog autobusnog prijevoza te Polivalentna (boćarska) dvorana.

6. Zaključci i preporuke

Na temelju provedene analize i praćenja dosadašnje realizacije projekata u okviru Strategije razvoja Urbanog područja Dubrovnik do 2027. godine, vidljivo je da postoje određeni pomaci, ali i značajni izazovi koji usporavaju dinamiku provedbe. Iako su pojedini projekti već završeni i donose konkretne koristi lokalnoj zajednici, veliki dio planiranih ulaganja još nije započeo ili je tek u ranoj fazi provedbe. Razlozi za to nalaze se ponajprije u složenim administrativnim postupcima, nedostatku raspoloživih financijskih sredstava i ograničenim provedbenim kapacitetima.

Kako bi se povećala učinkovitost i osigurala pravovremena realizacija ciljeva Strategije, formilirane su sljedeće preporuke:

- **Pokrenuti postupke za projektiranje, planiranje i izvlašćivanje**
Pripremne aktivnosti često zahtijevaju dulje vrijeme od same izvedbe, zbog čega je nužno pokrenuti ih što ranije. Pravovremeno izrađena projektna dokumentacija, ishodbene dozvole i riješeni imovinsko-pravni odnosi omogućuju da projekti budu spremni za financiranje i brzu provedbu čim se sredstva osiguraju. Time se smanjuje rizik od gubitka sredstava iz dostupnih fondova.
- **Unaprijed planirati moguće izvore financiranja**
Dugoročna održivost provedbe zahtijeva stabilnu financijsku osnovu. Preporučuje se sustavno planiranje izvora financiranja kroz lokalne, županijske i državne proračune, kao i aktivno praćenje i prijava na natječaje iz europskih fondova. Pravovremeno prepoznavanje mogućih izvora sredstava povećava izgleda za uspješnu realizaciju i smanjuje rizik od zastoja u provedbi.
- **Unaprijed pripremiti postupke javne nabave**
Javna nabava često predstavlja najsporiju fazu provedbe. Kako bi se izbjegla kašnjenja, preporučuje se pravovremeno planiranje i priprema natječajne dokumentacije, kao i edukacija zaposlenika o pravilima postupka nabave. Na taj način projekti mogu brže krenuti u realizaciju čim sredstva budu dostupna.
- **Prilagoditi vremenski plan projekata**
Iskustva provedbe pokazuju da su pojedini projekti planirani s nerealnim rokovima, što je rezultiralo odgodama. Potrebno je prilagoditi planirane rokove stvarnim kapacitetima i resursima kako bi se osigurala ravnomjernija dinamika provedbe. Također, važno je izbjeći preklapanja velikog broja projekata u kratkom vremenu, jer to opterećuje administrativne i financijske kapacitete.
- **Unaprijediti brzinu provedbe**

Uočeno je da se značajan broj projekata nalazi u fazi čekanja, što umanjuje ukupne rezultate Strategije. Kako bi se ubrzala realizacija uz održanje kvalitete, potrebno je unaprijediti koordinaciju između nadležnih institucija te održavati sustav redovnog praćenja projekata s mehanizmima redovnog izvještavanja.